

EU Smart City Lighthouse -hanke-ehdotus, Helsingin pilotti "Älykäs Kalasatama"

Hankkeen kuvaus

"Smart City Lighthouse" -hankkeet ovat Euroopan komission kolmen eri direktoraatin suuria yhteishankkeita energiansäästö-fokusoituneeseen Smart City -kehittämiseen. Komissio rahoittaa kolme (3) tällaista hanketta vuosittain kilpailun kautta. Hankkeiden formaatti (budjetti, mahdolliset toimenpiteet, tavoitteet, tulokset, partnerirakenne) on määritelty ennalta tarkasti. Hankkeissa otetaan laajamittaisesti käyttöön aiemmin jo muualla pilotoituja energian kulutusta, energian paikallistuotantoa, sähköistä liikkumista ja näitä integroivia ratkaisuja ja -ratkaisumalleja. Rahoituksen taustalla on tarve edistää uusiutuvan energiatuotannon ja asumisen ja liikkumisen energiatehokkuuden innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa.

Smart City Lighthouse -hankkeen tavoitteena Helsingissä on vahvistaa Fiksun Kalasataman energiatehokkuuteen liittyviä hankkeita, toimenpiteitä ja palveluita.

- Tuotteistaa ja pilotoida Helsingin Energian ratkaisuja
- Edistää uusiutuvan energiatuotannon (esim. aurinkovoimalat) käyttöä ja palvelujen kehittymistä
- Luoda kansainvälisesti merkityksellisiä referenssejä ratkaisuja tarjoaville PK-yrityksille
- Vahvistaa Kalasataman älykkään kaupunginosan kehittämistä entuudestaan
- Saattaa Helsinki mukaan osaksi Eurooppalaista "energiatehokkaiden Smart Cityjen" kehittäjäverkostoa.
- Tuoda tähän Eurooppalaiseen kehittäjäverkostoon Helsingin avoimen datan ja käyttäjälähtöisen suunnittelun (muotoilu) osaamista ja esimerkkejä

Hanketta koordinoi CARTIF.

Hanke on Hampurin, Helsingin ja Nantesin kaupunkien yhteishanke. Aiempina vuosina Helsinki on osallistunut samaan kilpailuun Amsterdamin kaupungin kanssa saamatta rahoitusta.

Rahoitus-ohjelma	Horizon SCC-1-2016 - Smart Cities and communities lighthouse projects Ohjelmasta hakenee rahoitusta noin 30-35 eri hanke-ehdotusta, joista rahoitetaan 3 tai 4 hanketta.
-------------------------	--

Käsittely	EU-haku sulkeutuu 5.4.2016 Vuonn 2015 ja 2014 samaan rahoitushakuun on jätetty samankaltainen hanke, päätös osallistumisesta 2014 ja 2015 Ahjossa. (Forum Viriumin ohjausryhmä on päättänyt Forum Virium Helsingin osallistumisesta.)
------------------	--

Kesto	Varsinainen hanketoteutus 1.3.2017 -- 31. 12. 2021
--------------	--

Kaupungin eri toimijoiden roolit hankkeen toteutusvaiheessa

Forum Virium Helsinki toimii hankkeen paikallisena koordinaattorina.
Helen kehittää omia tuotteita ja palveluitaan hankkeessa.
Ympäristökeskus vastaa xxx

Korkeasaari vastaa yyy

Budjetti, keskitetyn EU-määrärahan tarve

	Kustannukset	Rahoitus, EU
Koko hanke	18.000.000 €	n. 15.000.000€
Suomen konsortion osuus	4.000.000 €	n. 3.500.000€
Helsingin kaupungin osuus	700.000€	700.000€ (100%)

Euroopan komissio korvaa hankkeen henkilökustannukset, matkat ja hankinnat voittoa tavoittelemattomille organisaatioille 100% korvausprosentilla (kaupunki, VTT, FVH). Horisontti2020-ohjelmassa komissio maksaa hankkeen kustannukset etukäteen toteuma-arvion perusteella. Henkilökustannusten yleiskuluna korvataan 25% nk. flat-rate.

Hankkeen rahoitus esitetään toteutettavaksi EU-hankkeille varatun keskitetyn määrärahan kautta.

EU-hankkeille varatun keskitetyn määrärahan kautta budjetoitava henkilötyön ja siihen liittyvien kulujen ja hankintojen osuus enintään 975.000€.

Helsingin kaupungin strategianmukaisuus

EU-hanketoiminnan "Smart City-alueella" strategianmukaisuus

- Helsingin kaupungin EU-hanketoiminta painottuu vaikuttavuudeltaan merkittäviin aloitteisiin (valtuustostrategia)
- Kalasatama on valittu älykkään energiarakentamisen mallialueeksi (valtuustostrategia)
- Edistetään Helsingin kaupungin osallistumista EU:n Smart City lippulaiva-hankekokonaisuuksiin
- Helsinki on kansainvälisesti tunnettu kokeilu-, kehittämis- ja käyttöönottoympäristö yritysten innovaatioille (valtuustostrategia)
- Varmistetaan ja edistetään avoimen datan asianmukaista käyttöä EU:n Smart City Lighthouse-projekteissa (Forum Virium Helsinki)

Ympäristötavoitteiden strategianmukaisuus

- Helenin kehitysohjelma (Hanasaaren voimalan sulkeminen ja uusiutuvan ja hajautetun energian tuottamisen edistäminen)
- Vähäpäästöisten teknologioiden kokeilut ja kehitys, info-työkalut, vähäpäästöisten ajoneuvojen lisääntymisen edistäminen (30% päästövähennysselvitys, toimenpide-ehdotukset S1, S2, L6)
- Lähiöiden energiarenessanssi" -toimenpide-ehdotuksen toimeenpano (Helsingin 30% päästövähennysselvitys, toimenpide-ehdotus R2)
- Kuluttajien energianeuvontaprojektin toiminnan vahvistaminen
-

Valmistellut Perttu Lahtinen, Atte Kallio (Helen)

työryhmä	Petteri Huuska, Mira Jarkko, Jari Viinanen (YMK) Miimu Airaksinen, Mikko Pihlatie (VTT) Pekka Koponen, Veera Mustonen (FVH) Yritysten edustajat Korkeasaaren edustajat Korkeasaaren toimenpiteiden osalta Kalasataman asukkaat ja kehittäjät ideoinn osalta (valmistelun koordinaatio Roope Ritvos, FVH)
Hankekonsortio	
<p>Helsinki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helsingin kaupunki, Ympäristökeskus • Helsingin kaupunki, Forum Virium Helsinki Oy • VTT • Helen Oy • Fourdeg Oy • Salusfin Oy • (kolmas PK-yritys) <p>Hampurissa ja Nantesissa samankaltaiset paikalliset konsortiot, joissa kaupunki / paikallinen kehitysyhtiö toimii alueellisena koordinaatorina, sekä paikalliset energia-yhtiöt keskeisenä ratkaisutoimittajana.</p>	
Lisätietoja	Roope Ritvos, roope.ritvos@forumvirium.fi, 040 4662161